

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály, jeviště a zákulisí

Obsah

Úvod

1. Účel provozního bezpečnostního předpisu
2. Platnost
3. Zajištění bezpečného provozu
  - 3.1 Zaškolení a zácvik pracovníků
  - 3.2 Bezpečnostní požadavky na zařízení a obsluhu
  - 3.3 Zakázané činnosti
  - 3.4 Bezpečnostní požadavky na pracoviště
  - 3.5 Používání osobních ochranných pomůcek
- 4 Údržba a oprava zařízení
- 5 Kontroly a revize
- 6 Pracovní rizika a opatření k jejich odstranění
- 7 Opatření pro případ vzniku mimořádné události
- 8 Zodpovědnost
- 9 Závěr

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

ÚVOD

Při zpracování tohoto provozního bezpečnostního předpisu bylo dbáno na to, aby jeho ustanovení byla v souladu s ustanoveními následujících obecně platných bezpečnostních předpisů zásadního významu :

- Zákon č. 262 / 2006 Sb.– Zákoník práce,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů a technických zařízení,
- Nařízení vlády č. 101/2005 o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,

Zaměstnavatel a jeho zaměstnanci jsou povinni uvedené předpisy v potřebném rozsahu respektovat, přičemž se nezbavují povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných bezpečnostních předpisů, pokud jsou s nimi seznámeni a tyto jim to ukládají.

Nedílnou součástí tohoto provozního bezpečnostního předpisu jsou Návody k používání příslušného zařízení, zpracované jeho výrobcí.

1. ÚČEL

Účelem tohoto provozního bezpečnostního předpisu je upravit pracovní postupy při práci tak, aby se co nejvíce omezila možnost vzniku pracovních úrazů zaměstnanců při práci na uvedeném pracovišti a jeho zařízení.

Předpis dále upozorňuje na konkrétní rizika možného ohrožení života a zdraví při práci na tomto zařízení a uvádí možnosti jejich snížení.

2. PLATNOST

Tato organizační směrnice platí pro provoz, obsluhu, údržbu, prohlídky a opravy zařízení divadelního sálu, jeviště a zákulisí a je závazná pro všechny zaměstnance společnosti i jiné osoby vykonávající uvedené činnosti na jejím zařízení.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

3. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU

3.1 Zaškolení a zácvik pracovníků

- 3.1.1 Obsluhovat uvedená zařízení mohou samostatně pouze k tomu [příslušným vedoucím pracovníkem](#) určení zaměstnanci, starší 18 let, odborně a zdravotně způsobilí. Zaměstnanci mladší 18 let mohou pracovat pouze pod stálým dohledem určeného pracovníka.
- 3.1.2 O odborné způsobilosti pracovníků rozhoduje [příslušný vedoucí pracovník](#), o jejich zdravotní způsobilosti rozhoduje lékař.
Pokud se jedná o činnosti vykonávané jako praxe či se jedná o pronájem divadelních prostor za účelem provozování divadla, je povinností konkrétní organizace vyhodnotit zda jsou jeho pracovníci (studenti apod.), zdravotně způsobilí pro výkon požadované činnosti.
- 3.1.3 Před samostatnou obsluhou zařízení musí být pracovníci prokazatelně náležitě poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pro vykonávanou práci zaučeni. Poučení a zaučení zaměstnanců zajišťuje v potřebném rozsahu [provozovatel zařízení tj. osoba odpovědná za provoz divadla \(vedení SZ Valtice\)](#).
- 3.1.4 Ověření znalostí zaměstnanců provádí [odpovědná osoba viz čl. 3.1.3](#) po jejich úvodním školení, buď písemně nebo ústně. Pracovník při něm musí prokázat vyhovující znalosti předpisů.
- 3.1.5 Při školení musí být pracovník seznámen
- S tímto provozním bezpečnostním předpisem a
  - Návodů výrobců pro používané zařízení.
  - Návodem k obsluze a údržbě jevištní (barokní) mašinerie divadla ve Valticích

Mimo to musí být v omezeném rozsahu seznámen s potřebnými ustanoveními

- č. 262 / 2006 Sb. – Zákoník práce, hlavy V – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů a technických zařízení,
- Nařízení vlády č. 101/2005 o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

3.2 Bezpečnostní požadavky na zařízení a obsluhu

- 3.2.1 Před započítím činnosti při ovládání posuvu kulis, propadel, posuvných podlah apod., se musí obsluhovateli zařízení přesvědčit, zda jeho činností není ohrožena bezpečnost osob nacházejících se v dotčených prostorách.
- 3.2.2 Lana musí být vždy v napnutém stavu – nesmí být vyvěšena, pak by mohlo dojít k jejich zaseknutí, spadnutí z převodu či zamotání do sebe.
- 3.2.3 Štěříny opěrných žebříků musí být na svých koncích opatřeny protiskluzovým povrchem.
- 3.2.4 Dvojitě žebříky musí být opatřeny zajišťovacími řetízky., táhly a kováním.
- 3.2.5 Veškeré zařízení se smí používat pouze k účelům a za podmínek, pro které je určeno.
- 3.2.6 K zařízení musí být zajištěn bezpečný přístup obsluhy a manipulační prostor.
- 3.2.7 Vnitřní rozvody elektrické energie a elektrická zařízení musí být provozována tak, aby se nemohla stát zdrojem požáru.
- 3.2.8 Všechny části rozvodu elektrické energie musí být spolehlivě upevněné, provedené tak, aby za běžných provozních podmínek nemohlo dojít k nebezpečnému ohřátí vodičů.
- 3.2.9 Pohyblivé a poddajné přívody musí být kladeny tak, aby nemohlo dojít k jejich poškození.
- 3.2.10 Zařízení pod napětím elektrického proudu musí mít spolehlivou ochranu proti nebezpečnému dotyku.
- 3.2.11 Přenosné světelné zdroje musí být odolné proti nárazu.
- 3.2.12 Před padajícími předměty uvolněnými ze zařízení musí být zaměstnanci chráněni vhodným ochranným zařízením.
- 3.2.13 Při ruční manipulaci s břemeny musí být používány takové pracovní postupy, aby se předcházelo úrazům způsobeným zejména přiražením břemene, jeho vysmeknutím, uklouznutím, zakopnutím, zraněním o povrch břemene apod.
- 3.2.14 Další požadavky na obsluhu a vyhodnocení rizik včetně upozornění na možné problémy je součástí Návodu k obsluze a údržbě jevištní (barokní) mašinerie divadla ve Valticích.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

3.3 Bezpečnostní požadavky na pracoviště

- 3.3.1 Pracoviště musí být udržováno ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob. Toto ustanovení se týká nejen divadelního sálu, jeviště a bezprostředního zákulisí, nýbrž i všech ostatních prostor divadla.
- 3.3.2 K splnění předchozího bodu musí **osoba odpovědná za bezpečný provoz** určit osoby, k jejichž povinnostem patří zajišťovat bezpečný provoz, údržbu a úklid jednotlivých prostor divadla.
- 3.3.3 Pracoviště musí být řádně osvětleno.
- 3.3.4 Povrch podlah musí být rovný, pevný, nesmí mít nebezpečné prohlubně ani otvory.
- 3.3.5 Všechny otvory nebo prohlubně v podlahách musí být zakryty nebo ohrazeny.
- 3.3.6 Používané vnitřní komunikace musí být dostatečně široké a trvale volné.
- 3.3.7 Únikové cesty a východy musí být trvale volné, bez překážek.
- 3.3.8 Dveře, kterými prochází úniková cesta, nesmí zajištěním proti vstupu nepovolaných osob bránit úniku a evakuaci osob.

3.4 Zakázané činnosti

- 3.4.1 Je zakázáno provádět jakoukoliv činnost na zařízení osobám, které pro ni nemají kvalifikaci.
- 3.4.2 Je zakázáno pracovat, jestliže se na pracovišti nebo jeho zařízení zjistily závady ohrožující bezprostředně bezpečnost osob nebo zařízení.
- 3.4.2 Je zakázáno vyřazovat z činnosti jakákoliv ochranná zařízení.
- 3.4.3 Je zakázáno únikové cesty i komunikace jakýmkoliv způsobem zužovat a neponechávat je trvale volné.
- 3.4.4 Je zakázáno kouření a zacházení s otevřeným ohněm mimo k tomu zvlášť určené prostory.
- 3.4.5 Je zakázáno poškozovat nebo odstraňovat bezpečnostní značky a tabulky.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

3.5 Používání osobních pracovních prostředků

3.5.1 Způsob, podmínky a dobu používání osobních ochranných pracovních prostředků jsou stanoveny v příloze tohoto předpisu.

4. ÚDRŽBA A OPRAVY ZAŘÍZENÍ

- 4.1 Pravidelnou údržbu zařízení provádí jeho obsluha podle pokynů výrobce uvedených v jeho návodu k obsluze.
- 4.2 Podle výsledků průběžné kontroly chodu zařízení se provádí odstraňování na něm zjištěných běžných závad.
- 4.3 Opravy zařízení smějí provádět pouze k tomu určení vlastní pracovníci společnosti nebo pracovníci odborné servisní společnosti. Obsluha zařízení tuto činnost ze své vlastní vůle nesmí provádět.
- 4.4 Jakékoliv práce na elektrickém zařízení smějí provádět pouze pracovníci s příslušnou elektrotechnickou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. – Odborná způsobilosti v elektrotechnice.
- 4.5 Opravy, údržbu, a čistění zařízení je možno provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu.
- 4.6 Před zahájením opravy musí být učiněna opatření, aby touto činností nevznikala rizika pro osoby vyskytující se na pracovišti.
- 4.7 Opravovat, udržovat, nebo čistit pohyblivé části zařízení je možno jen není-li zařízení v chodu.

5. KONTROLY A REVIZE

5.1 Obsluha zařízení musí denně, před zahájením práce, provést kontrolu, která zahrnuje :

- kontrolu pořádku na pracovišti,
- vizuální kontrolu technického stavu zařízení,
- kontrolu funkčnosti ochranného zařízení,
- kontrolu upevnění kulis,
- kontrolu opatření proti pádu osob s výškou nebo do hloubky.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

O zjištěných nedostatcích vyrozumí odpovědného pracovníka divadla.

5.2 Během provozu musí obsluha průběžně kontrolovat stav obsluhovaného zařízení.

5.3 Odpovědný pracovník divadla je povinen každoročně zajistit

- provedení předepsané revize vyhrazených technických zařízení
- provedení kontroly požárně bezpečnostních zařízení a věcných prostředků PO
- provedení kontroly jevištní mašinerie

Uvedené revize a kontroly musí být provedeny pracovníky, kteří jsou k této činnosti oprávněni.

6. PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví. Proto musí především zjistit :

- Jaká konkrétní rizika se na pracovišti vyskytují,
- Charakter výskytu zjištěných rizik, např. :
  - ❖ Působení rizika vzhledem k času, tzn. jak často se zjištěné riziko v daném případě vyskytuje (např. trvale, mimořádně apod.).
  - ❖ Působení rizika vzhledem k prováděné činnosti, např. jen při představení po představení, při stavbě scény a pod..
  - ❖ Další případy.
- Zdroj rizika, upřesňující co nejvíce jeho bližší určení (např. kulisy, rozvod elektrického proudu a pod.).
- Příčinu rizika, vyjadřující např. vzniklý nebezpečný stav nebo nebezpečné působení zdroje rizika. Příčinou pracovního rizika může být např. odstranění ochranného zařízení (poklopů, zábradlí apod.).
- Nebezpečí, které pracovníkům vystaveným rizikům ohrožení jejich života a zdraví hrozí, což může být např. úraz elektrickým proudem, pád s výšky, pořezání apod.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

7. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

7.1 Za mimořádnou událost se považuje vznik požáru, výbuch, havárie nebo vznik pracovního úrazu.

8. ZODPOVĚDNOST

8.1 Zodpovědnost za dodržování ustanovení tohoto předpisu mají všichni pracovníci a osoby provádějící činnost v divadle a to v rozsahu svých povinností vyplývajících z jejich pracovního zařazení.

Zvlášť důležitá je v tomto ohledu odpovědnost osoby odpovědné za vedení divadla.

8.2 Tento pracovník je zejména zodpovědný

- za to, že pracovníci obsluhující zařízení byli k tomu určeni,
- za určení osob k jejichž povinnostem patří udržování pracoviště ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob,
- za přidělení předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků pracovníkům a za jejich seznámení s používáním těchto prostředků,
- za včasné provedení oprav zařízení,
- za provádění kontrol zda předepsaná údržba zařízení, periodické kontroly a revize jsou prováděny v termínech a rozsahu podle stanovených předpisů,
- za zjišťování jaká konkrétní pracovní rizika možného poranění nebo ohrožení zdraví osob se na pracovištích vyskytují,
- za provedení předepsaných opatření v případě vzniku mimořádné události.

8.3 Pracovníci provádějící obsluhu zařízení jsou zejména zodpovědní za

- plnění požadavků předepsaných pro obsluhu uvedeného zařízení,
- dodržování předepsaných zakázaných činností při obsluze zařízení,
- udržování pořádku na pracovišti, důsledné používání přidělených osobních ochranných pracovních prostředků,
- včasné provádění předepsaných kontrol a údržby zařízení.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

9. ZÁVĚR

- 9.1 Tento provozní bezpečnostní předpis platí pro všechny zaměstnance NPÚ SZ Valtice jakož i pro ostatní osoby, které s vědomím NPÚ SZ Valtice v divadle pracují a byly s ním seznámeny.
- 9.2 Bezprostředně po vydání tohoto provozního bezpečnostního předpisu musí být s jeho obsahem seznámeni všechny dotčené osoby. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku má osoba odpovědná za provoz divadla.
- 9.3 Tento provozní bezpečnostní předpis musí být neprodleně po svém vydání prokazatelným způsobem předán i zástupcům jiných firem, jejichž pracovníci (studenti apod.) s vědomím zaměstnavatele v organizaci pracují, nebo provozují činnost. Tito zástupci cizích firem zajistí, aby jejich zaměstnanci apod. byli s tímto předpisem v potřebném rozsahu seznámeni a aby jeho ustanovení plnili.

Osoba odpovědná za vedení divadla:

Mgr. Zbyněk Šolc (odpovědný pracovník divadla, osoba odpovědná za bezpečný provoz divadla)

Provozní bezpečnostní předpis nabývá účinnosti dnem .....

Za NPÚ SZ Valtice dne.....

.....
PhDr. Richard Svoboda

Datum: 14.12.2015

Zpracoval:

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Příloha č.1

Návod k obsluze a údržbě jevištní (barokní) mašinérie divadla ve Valticích

realizované v rámci projektu Národní centrum divadla a tance, objekt č. 1 – divadlo

Vypracoval Aleš Mikule, srpen 2015

Terminologie = slovníček:

LEVÁ A PRAVÁ STRANA – při komunikaci a označování stran je třeba vycházet z tradice – vždy jsou strany z pohledu diváka.

PODJEVIŠTÍ – prostor pod vlastní scénou, z něj je ovládán systém posuvu kulis a přístup na jeviště propadly

JEVIŠTĚ – je hrací prostor, po něm se pohybují herci. Na jevišti je možno odsouvat pole podlahy a tím ji otevřít do podjeviští. Po stranách jeviště jsou kulisy na posuvných rámech. V zadní části jeviště jsou spouštěny prospekty (horizont). Zpředu je jeviště vymezen oponou a přechází v proscénium.

PROSCÉNIUM-FORBÍNA – je část jeviště před oponou. V podlaze proscénia může být umístěn otvor pro nápovědu krytý budkou. Na hraně před orchestřištěm je výklopný dílec ve kterém je uložena světelná rampa – ta slouží k podsvícení scény.

ORCHESTRÍŠTĚ – prohlubeň před portálem od hlediště oddělaná mantinelem. Slouží k produkci živé hudby. ☺

HLEDIŠTĚ - Hlediště je prostor před portálem, má přízemí(parter) a dvě pořadí (první a druhý balkon). Na prvním balkoně je tzv.knížecí lóže

PORTÁL – stěna dělící jeviště a hlediště na jeho vnitřním líci je spuštěna opona

PORTÁLOVÝ MOST – lávka nad portálem, je na ní umístěno osvětlení a u něj je opona ve složeném-vytaženém stavu.

KULISA – malovaná dekorace – svislá deska (u vykrytí potažená černým sametem)

SUFITA – horizontální textilie umístěná nad scénou, spojující dvě kulisy

PROSPEKT – textilní dekorace umístěná v zadní části scény,

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

HORIZONT – neutrální, černé vykrytí zadní části scény (obdoba prospektu)

Motto:

Rozdíl mezi barokním a současným divadlem lze přirovnat k historickému automobilu: ve 30. letech 20. století šofér, tedy řidič vozu, před každým vyjetím kontroloval: olej, mazničky, napnutí převodových řemenů atp. až poté vložil kliku do prodloužení klikové hřídele a motor nastartoval. Tím byl vůz připravený k jízdě. S tímto divadlem je to podobné – barokní mašinerii lze uvést do pohybu až po kontrole určitých bodů a ujištění se že nikoho a nic pohyb neohrozí.....

Poznámka k použitým technologiím a materiálům:

Od počátku přípravy realizace divadelní mašinerie NCDT bylo uvažováno s použitím autentických principů, technologií a materiálů. Tam kde to bylo možné, byly aplikovány současné výrobní postupy či „vylepšení“. Vhodným příkladem jsou kluzná ložiska v převodech či šroubované spoje.

Princip vedení a mechanika ovládání je však autentická – z období vrcholného baroka. Z toho plynou omezení a nemožnost splnění všech zejména bezpečnostních požadavků na technologie : brzdění, pevnost a odolnost lan atp. Současné jevištní technologie splňují mnohé legislativní požadavky, to nelze v tomto divadle očekávat. Na druhou stranu v současnosti jsou zdvihací i jiná zařízení pravidelně revidována a kontrolována. To bude nutné provádět zde s ještě větší měrou.

Vedoucí obsluhy = šéf techniky, bude provádět před a po každém představení obhlídku stavu zařízení.

O poruchách bude veden záznam se znamenou povahou poruchy a navrženým termínem opravy.

Použité materiály: dřevo, lepené profily, konopná lana a bavlněné textilie budou v průběhu času při provozu ale i mimo sezónu „pracovat“, je třeba pravidelně provádět kontroly a „ladit“ nastavení.

Obsluha mašinerie

Jediným porovnatelným divadelním provozem na našem území je BD SHZ Český Krumlov. To je, jak známo původní barokní scéna, která od roku 1990 prošla generální rekonstrukcí a renovací. Zde

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

se koná jen několik představení do roka, vždy s pečlivou přípravou a nazkoušením převážně zaměstnanci zámku, kteří se divadlem zabývají již dvě desetiletí.

Oproti tomu divadlo NCDT Valtice je novostavba podle vzoru- vložena do původní stavby divadla. Obsluha se jistě průběžně naučí mašinerii používat a řešit její provoz a údržbu.

Princip perspektivní barokní scény:

Ve stavu k září 2015 je divadlo osazeno třemi soupravami scén (pořadí odpředu):

1. černé sametové vykrytí = všechny další malované dekorace jsou skryté, resp. zakryté černými. U společně zalanovaných kulis a sufit budou malované dekorace vytaženy „na polovinu trasy“.
2. perspektivní dekorace slavnostního sálu (kulisy a prospekt), strop s baldachýny (sufity)
3. perspektivní dekorace lesa (kulisy a prospekt), oblačné nebe (sufity)

(v šesté řadě kulis a u prospektů je pořadí odlišné)

Obecné instrukce k ovládání mašinerie (JM)

Veškeré součásti JM, které jsou ovládány přes lanový převod je ovládat s určitou razancí, plynoucí s odporů a pružnosti komponent. Tu je třeba, aby obsluha při zkoušení poznala – každý menší či větší odpor je příznakem poruchy! V žádném případě není možno pokračovat je-li odpor nepřiměřený, došlo k zachycení či zaseknutí soustavy.

Navíjecí válce s rumpály je nutno vždy držet v rukou a v koncových polohách zajistit okem proti uvolnění či přetočení. U méně používaných rumpálů (např. tahy světelných ramp) raději i přivázáním.

Nikdy nesmí dojít k převinutí válce do druhého směru. Vždy je rumpál natočen lanem tak, aby vytahování = navíjení na válec bylo pohybem „shora k sobě“.

Popis jednotlivých částí mašinerie, podle umístění v divadle:

Před zahájením provozu je třeba si jednotlivé ovládací body označit. Je vhodné si i naznačit koncové polohy či důležité pozice.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Podjeviští

Posuvné rámy kulis

Na scéně jsou umístěny symetricky šestice rámu sloužících pro posuv kulis. Jejich pohybem od nebo do středu scény je dekorace, kulisa na nich zatažena či vytažena. Rámy mají svou pojízdnou část v podjeviští, kde jezdí po stolech, v drahách. V jedné řadě jsou vždy tři kulisy za sebou.

Koordinovaná výměna kulis (např. 2. za 3. řadu, tedy ze sálu na les se provádí ovládání přes navíjecí rumpály. Na nich jsou lana nastavena tak, že pouhým otočením rumpálu dojde k vytažení a současněmu zatažení dané kulisy. Přední řada kulis není na rumpál napojena a posouvá se vždy samostatně, ručně.

V 6. řadě je s ohledem na technické omezení volná třetí kulisa, tj. první a druhá je zalanovaná na rumpál.

Posuvné části jevištní podlahy

V učených polích podlahy mezi kulisami je možno libovolně odsunout části podlahy a vytvořit tak prohlubeň. Tu lze například použít k propadlu

Propadla – zdvihy

Propadlo je dřevěná deska na které je možno spustit či vytáhnout předmět nebo osobu. K dovyvážení hmotnosti je možno použít závaží. Nikdy nesmí být propadlo uvedeno do provozu bez jistění obsluhou. Šestice propadel se nachází pod poli s posuvnou podlahou, ta musí být před zahájením používání v místě odsunuta.

Světelná proscéniová rampa

K tradičnímu způsobu osvětlování přední části jeviště je používána světelná rampa kdy zdroj světla je vysouváním a zasouváním (nahoru a dolů) reguluje intenzita osvětlení scény. Před zahájením použití rampy je nutno zvednout podlahové poklopy.

Rampa je osazena soustavou elektrických zdrojů, ty je možno stmívat i stmívači. V případě tradičního osvětlení svíčkami je pohyb jedinou možností regulace intenzity.

Nápověda

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Pod uzavíratelným otvorem v jevištní podlaze se má nacházet podesta se stěnami pro nápovědu.

Příčná štěrbina

Za čtvrtou resp. před pátou řadou kulis, je provedena v podlaze štěrbina kterou je po vynětí krytek použít k vložení a posuvu k tomu vhodné dekorace, např. makety lodi (není ve vybavení divadla)

Jeviště

Manipulace a umístění kulis na rámy

Jednotlivé kulisy jsou přichyceny k ráům za spodní ozub, zarážku a v horní části přivázány k rámu. Kulisa se umísťuje na rám od jeho vnějšího okraje, vždy v místě konce malované části.

Poklop světelné rampy

Před využitím rampy je nutno zespodu nadzvihnout obě její části a překloupit je.

Světelné lišty – elektrické

Na zadní straně posledního kulisového rámu v každé řadě a za portálem jsou nasazeny tyče s hákem a světelnou vanou.

Nápovědní bouda

Nad otvorem pro nápovědu se umísťuje nápovědní budka, vždy se zřetelem na linii spouštění opony.

Šachty protivah

Při obou stěnách divadla jsou šachty pro vedení protivah. Ty je možno vystrojit lany a závažími pro vyvážení tahů přes kladku na rumpál na lávce.

Lávka vlevo

Sufity – samostatné (řady 1-6) – černé vykrytí

Na rumpálech jsou přímo navinuta lana černých sufit. Ty je možno spustit na podlahu, vytáhnout na pozici, tj. spodní hrana sufitů cca. 20cm pod horní hranu černé kulisy, rámu.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Prospekt druhý (les)

Prospekt je zavěšen na kurtnách za provazištní rošt – tím je určena horní úroveň. Lana jsou určena ke skasání prospektu a jeho vytažení nad tuto úroveň, pak je prospekt skryt.

Lávka vpravo

Opona

Při vnitřní straně portálu je spouštěna opona. Její horní hrana je vytažena kurtnami upevněnými k oponové stoličce v provazišti. Její vytažování je s ohledem na častý chod převáděno z 9ti kasacích lan na vodorovnou běžku, která je ovládána rumpálem- již přes jediné lano. Je třeba pravidelně kontrolovat napnutí horních kurten, rovnost latě a napnutí kasacích lan – přivázáním na spodní lať. Pro dobré vypnutí opony by měla spuštěná opona mít spodní lať několik cm nad podlahou.

Létací stroj, řady 1,2,3 (za kulisami) – standardně nevystrojeny.

Světelné baterie (řady 1-3) + Světelné baterie (řady 4-6)

Baterie na tahových tyčích slouží k rubovému osvětlení sufit. Jejich standardní pozice je přibližně na úrovni horní hrany sufit. Baterie nelze spustit až na podlahu jeviště. Nejnižší možná poloha je cca 1m nad podlahou. Baterie jsou natočeny na válce v podkroví – na provazišti a ovládány převodním lanem na rumpál. Při spouštění dolů, např.z důvodu servisu, je nutno sledovat ubývající otáčky na rumpále i velkém válci a včas zastavit. Při vytažování je nutno pečlivě rovnat navíjení na válec nebo hrozí překřížení a nerovnoměrné navíjení a z toho pak naklonění latě.

Sufity 1-4,dvojitě lanování: sál /les + Sufity 5 ,dvojitě lanování: sál /les

Pro snadnější použití jsou tyto dekorace zalanovány synchronizovaně, tj. vytažením jedné je zatažena druhá. Tento pohyb je zajištěn navíjením a odvíjením lan na válec v podkroví. Válec je ovládán přes „nekonečné lano“ , ale pouze v určeném rozsahu.

Jelikož není možná sufity spustit až na podlahu, je třeba je v horní pozici upevnit na zvláštní vytažovací lana (na 2. a 6. Závěsu) a poté teprve odpojit z karabin tahů. V případě povytačení lan nebo přetvoření latě je možno drobné korekce lan provádět pomocí děrovaných rektifikačních pásků.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Prospekt první (sál)

Prospekt je zavěšen na kurtnách za provazištní rošt – tím je určena horní úroveň. Lana jsou určena ke skasání prospektu a jeho vytažení nad tuto úroveň, pak je prospekt skryt.

Horizont (třetí), poslední

Horizont je zavěšen na kurtnách za provazištní rošt – tím je určena horní úroveň. Lana jsou určena ke skasání prospektu a jeho vytažení nad tuto úroveň, pak je prospekt skryt.

Portálový most

Na mostě jsou pevně umístěny vany elektrického osvětlení - na první sufitu a scénické reflektory. Pod nimi je skasaná opona.

Nikdy nesmí dojít k současnému rozsvícení světel a pře-vytažení opony před ně!

Provaziště (podkroví)

Oponová stolice

Dráha pro běžku která zajišťuje posuv opony, je nad úrovní zábradlí kolem otvoru pro oponu.

Odrážecí válce

Po obou stranách jsou ocelové válce, které převádí lana od rumpálu na rošt nebo na horní válce.

Sufitový válec vlevo - volný

Sufitový válec centr

Je zalánován dvojitě, pro malované sufity.

Sufitový válec vpravo

Slouží k navíjení lan pro světelné baterie, s ohledem na půlový převod jsou lana velmi dlouhá a je nutno je postupně navíjet bez překryvu.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Pole pro létací stroje

V těchto polích musí být před zprovozněním létacího stroje zvednuty rošty na pantu. Před otevřením roštu je nutno zabezpečit pohybující se obsluhu před pádem do otevřeného otvoru v roštu!

Válečkové kladky

V pozicích kudy prochází lana roštem je pro jeho lepší vedení vložena kladka. Ta může být ještě doplněna laťkou, která vymeze pohyb lan – aby nedocházelo ke kolizi při pohybu sufit.

Konzoly světelných sufitových ramp-baterií

Z prostorových důvodů jsou tyče s bateriemi vždy pod trámem za poslední sufitou. Konzoly které vymezují lana a umožňují půlové lanování, jsou v těsné blízkosti sufit, je třeba průběžně kontrolovat zda nedochází ke kolizi s horní laťí třetí sufity.

Řešení problémů

Lana musí být vždy v napnutém stavu – nesmí být vyvěšena, pak by mohlo dojít k jejich zaseknutí, spadnutí z převodu či zamotání do sebe.

Ta toto je třeba dbát zejména u opony a prospektů, které po spuštění nekladou odpor, je proto lepší je vždy „lehce dotáhnout“.

Zaseknutí

Při manipulaci může dojít zejména k zaseknutí lana procházejícího kladkou nebo třecí průchodkou. Je třeba, aby zkušená obsluha odhalila místní zvýšení odporu při pohybu lana a včas přerušila vyvíjený tah. Bude-li problém včas rozpoznán je pravděpodobné že lehkým zpětným pohybem se zásek uvolní. Bude-li nadále trvat, je třeba pohyb přerušit – zajistit polohu- a nalézt příčinu.

Zaražení se o cizí předmět

V prostoru pod provazištním roštem, kde se blízko sebe míjejí jednotlivé trasy lan a tahové tyče může dojít např. vlivem zkroucení tahové tyče ke kolizi dvou prvků. Je možno zpětným pohybem či korekcí tahové tyče rukou zaražení uvolnit.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Přetržení

Sufity a prospekty jsou vyneseny na sedmi bodech – lanových závěsech, tím jsou síly přenášeny rovnoměrně. Dojde-li ke zvýšení tahu, např. při záseku nebo při rychlém pohybu tahové tyče na které nebyla rovnoměrně vyvázána lana, dojde k přetržení lana. Pravděpodobně to neovlivní další pohyb. Problém vznikne když se přetržené lano uvolní a zamotá do jiného převodu. Z toho důvodu je třeba problém odstranit – není-li čas a možnost obnovit vedení novým lanem – je třeba uvolněné lano odstříhnout a vymotat, lze-li předpokládat že bez něj bude prvek dočasně fungovat

Černé sufity-výkryty jsou nesený na pěti lanech, s ohledem na skutečnost že s nimi nedochází k proměnám je namáhání menší.

Světelné rampy jsou půlově zalanovány, průměrem lana 6mm, tj. systémem pevný bod-kladka na tyči-navíjecí válec. Jejich nastavení bude prováděno také před produkcí a proto se nepředpokládá riziko přetržení.

Zamotání

Dojde-li k uvolnění více lan a nebude zastaven pohyb dekorací hrozí riziko, že se do sebe vedení zamotá. Pak nelze zkoušet jej uvolnit silou ani tahem. Je třeba zajistit prvky proti pohybu, třeba pouhým přivázáním k nejbližšímu prvku k pevnému bodu. Následně hledat trasy jednotlivých lan a postupně je rozmotat.

Vybavení a krizové situace

Obsluha, která dobře zná prvkem který ovládá a umí tak odhalit vzniklý problém musí být připravena v případě nutnosti přestříhnout či přeříznout lano. K tomu je třeba na každé lánce na roštu a v podjevišti mít nůž nebo velké nůžky.

Je třeba mít připraveny odpovídající lana k náhradě.

Pro zajištění pozice porouchaného prvku je nutno mít po ruce několik volných lan.

Pro odpojení a spuštění na podlahu malovaných sufit je třeba mít dvě lana s karabinami (viz. sufity)

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Příloha č. 2

Pracovní rizika a opatření k jejich odstranění

Riziko	Opatření k odstranění rizika
Neodborná, nedbalá obsluha zařízení	Zajistit, aby obsluhu zařízení prováděli jen k tomu určení zaměstnanci. Zajistit, aby obsluha zařízení před zahájením práce provedla v předepsaném rozsahu každodenní kontrolu zařízení.
Elektrický proud	Nepřipustit, aby elektrické zařízení obsluhoval pracovník bez elektrotechnické kvalifikace. Elektrickou instalaci a elektrické zařízení průběžně kontrolovat a udržovat je v bezpečném stavu. Zajistit včasné provádění předepsaných kontrol a revizí elektrické instalace a zařízení. Pohyblivé a poddajné přívody elektrického proudu klást tak, aby nemohlo dojít k jejich poškození. Po ukončení práce nebo před opuštěním pracoviště odpojit zařízení od přívodu elektrické energie.
Vznik požáru	Důsledně dodržovat zákaz kouření a zacházení s otevřeným ohněm. Prostory divadla vybavit předepsaným množstvím hasicích přístrojů. Náplně hasicích přístrojů vyměňovat včas, v stanovených termínech. Vodní hydranty udržovat neustále v provozuschopném stavu. Dbát na snadnou přístupnost k hasicím přístrojům a vodním hydrantům. Dbát na to, aby únikové cesty byly řádně označené, neustále volné a aby nouzové východy nebyly uzamčené.
Nepořádek na pracovišti	Po provedených změnách scény, po zkouškách a po představeních provést úklid jeviště a zákulisí. V případě rozlití kapaliny na podlahu, tuto bezodkladně vytřít. Udržovat pořádek na všech vnitřních komunikacích divadla. Dbát na to, aby všechny podlahy byly rovné, pevné a všechny otvory a prohlubně v nich, aby byly řádně zakryty.
Pády s výše a do hloubky	V rámci předepsané každodenní kontroly zařízení provést kontrolu zajištění prohlubní a ochranných zařízení proti pádu s výše nebo do hloubky.

Uzavírací mechanismus ovládání propadliště musí být, s výjimkou

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

jeho využití, uzamčen. Otevírání a uzamykání tohoto zařízení může provádět pouze tím pověřený pracovník.

Provádět v předepsaných lhůtách kontroly žebříků.

Nepoužívat opěrné žebříky jejichž štěříny nejsou na koncích opatřeny protiskluzovým povrchem.

Nepoužívat dvojité žebříky, které nejsou opatřeny zajišťovacími řetízky, táhly a kováním.

Nepoužívat žebříky s nejednotnou vzdáleností příčlí od sebe, max. 0,33 m, nebo žebříky s nabitými příčlemi.

Na žebříku nepracovat nad sebou.

Na žebříku nepracovat s elektrickým ručním nářadím bez použití předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků.

Neopírat žebřík o nestabilní konstrukce.

Při výstupu na žebřík nedržet v ruce materiál ani nářadí.

Pád břemena

Dbát na bezpečné ukotvení kulis k podlaze.

Zavěšené části zavěšovat pouze na k tomu určené prostředky.

Na osvětlovací rampu neukládat žádné předměty.

Pohyblivé nebo jinak nebezpečné části zařízení

Neodstraňovat žádná ochranná zařízení.

Dodržovat instrukce návodů k používání zařízení od jeho výrobce.

Špatná viditelnost

Dbát na dostatečné osvětlení pracovišť.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Příloha č. 3

Stanovení OOPP prostory pod jevištěm

- 1) obsluha posuvných rámů kulis, propadel apod. - ochranné rukavice,

Rizika – popálení od lan, přiskřípnutí rukou a prstů od kladek apod.

- 2) Obsluha zařízení – pevná obuv (bez další specifikace)

Rizika – nebezpečí zakopnutí, přiskřípnutí, uklouznutí apod.

- 3) Obsluha zařízení – ochrana hlavy – ochranná přilba

Rizika - nebezpečí úrazu hlavy, pouze tam kde hrozí reálné nebezpečí úrazu hlavy úderem o pevnou konstrukci, pád, náraz zařízení.

Každý pracovník provede před započatím činnosti vyhodnocení rizik a zvolí přiměřeně výše uvedené OOPP.

Další OOPP se při obsluze zařízení nevyžadují.

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Příloha č. 4

PREZENČNÍ LISTINA SEZNÁMENÍ S PŘEDPISEM

Zaměstnanci nebo osoby v jiném pracovněprávním vztahu svým podpisem stvrzují, že byly řádně seznámeny s obsluhou, riziky, zakázanými činnostmi a se způsobem používání OOPP. Dále svým podpisem stvrzují, že obsahu porozuměli a že jim byly otázky (v případě toho, že byly vzneseny) řádně zodpovězeny a jsou si vědomy případných postihů za porušování bezpečnostních předpisů.

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis

Národní památkový ústav Státní zámek Valtice Barokní divadlo	Provozní bezpečnostní předpis pro divadelní sály a zákulisí					
		1	2	3	4	5

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis

Datum proškolení	Jméno a příjmení školeného	Podpis	Jméno a příjmení školitele	podpis